

КОМИСИЯ

www.comdos.bg

Контакти Начало Търсене
BG EN

за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Равносметка по пътя
Мандат 2012–2017

Тел.:+359 2/8004 506 • Факс:+359 2/8004 500 • София, ул. „Врабча“ 1 • info@comdos.bg
Tel.:+359 2/8004 506 • Fax:+359 2/8004 500 • Vrabcha 1 Str., Sofia, Bulgaria • info@comdos.bg
web: www.comdos.bg

1. <u>Думи на председателя: „Завесата е вдигната“</u>	2
Opening words of the Chairman: ‘The curtain is lifted’	
2. <u>Комисията</u>	4
The Committee	
3. <u>Законът повелява</u>	13
The law	
4. <u>Нашите правила</u>	21
Our rules	
5. <u>Екип от професионалисти</u>	24
A team of professionals	
6. <u>Предисторията</u>	26
Background	
7. <u>Равносметката 2007–2015</u>	30
Stocktaking 2007–2015	
8. <u>Цели и мисия на Мандат 2012–2017</u>	40
Goals and mission 2012–2017	
9. <u>Издателска дейност</u>	45
Publishing	
10. <u>Партньорства</u>	48
Partnerships	
11. <u>Международна дейност</u>	51
International activities	

Завесата е вдигната

Когато политическите сили в България след дълга и мъчителна дискусия стигнаха до съгласие документите на бившите тайни служби да се съберат и съхранят за историята, а гражданите да получат достъп до тях, мнозина не вярваха, че това ще се случи. Отношението им бе като към поредния мъртво роден закон, който скоро след гласуването му ще забоксува, ще бъде отменен, а общественото съзнание ще бъде отново приспано.

Днес, едва ли има човек, който да се съмнява, че това вече е възможно. С дейността си Комисията доказва, че Законът за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия е работещ и стриктно се прилага.

Най-после хората вече реално се докосват до дълбоко пазените под грифове за секретност документи. Вярно е, че едни получиха огромно разочарование поради осветената им тайна зависимост от секретните служби на комунистическата власт, но вярно е и това, че други получиха така дълго чаканата справедливост за оказваната върху тях политическа репресия.

Истината, казват, че боли. Но само при нейното максимално разкриване може да се пише обективна история. Умението на едно общество да чете задълбочено историята си, да я анализира и да извлича поуки от нея, е добър залог за неговото по-добро бъдеще.

В началото на своята работа Комисията честно предупреди хората да не очакват от нея да бъде трибунал или критик. Постапи си за задача само да вдигне завесата, зад която се крие истината. Остапи на публиката да избира дали да ръкопляска или да освирква актьорите, режисирани от някогашните тайни служби. Ето че завесата е вдигната. Властта е по-прозрачна, задкулисните зависимости от миналото са все по-ограничени. Обществото има свободата да оценява. Негово право е да съди по своята морална скала. Какво по-демократично от това?!

The curtain is lifted

When long and intense political consultations culminated in an agreement to collect and preserve the written legacy of the former Bulgarian secret services for history's sake, under a policy of open and free access, many were skeptical. Domestic audiences were unimpressed with what they believed to be another attempt to dull the collective consciousness and memory with short-lived legislation. The law was pronounced dead at conception, and the general opinion was that it would soon be repealed as a failed piece of law-making.

Today, there are hardly any skeptics left to doubt the effects of this action. Within its competence, the Committee has succeeded to effectively and strictly implement the Law on Access to and Disclosure of the Documents and Announcement of Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and the Intelligence Services of the Bulgarian National Army.

Access to the secret world of classified documents is no longer an illusion but a reality. While some were greatly disappointed with their affiliation to the communist secret services being publicly announced, justice was finally restored for others who had been victims of political repressions and persecution.

While the truth hurts, acknowledging the truth in its entirety is the best way forward and the only credible instrument to examine past events as objectively as possible. Society's best hope for a better future lies with its ability to engage in an in-depth reflection on its history, analyse and learn from the past.

From the beginning of its mandate, the Committee refused to live up to the expectations to be a judge or a critic. It had the specific task to pull back the curtain and report the truth as it happened. It was left to the audience to choose whether to cheer or jeer the actors dancing on the strings of their SS puppet masters. The curtain is lifted. Government is more transparent now; backstage bargaining of the past takes place less frequently. Members of our society are free to make choices while staying true to their moral compass. What is more democratic than that?!

Комисията

Комисията е независим държавен орган, който осигурява достъп, разкрива, използва, съхранява и се разпорежда с документите на Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. Работата ѝ е открита и прозрачна, защото всяко взето от нея решение се публикува на интернет страницата на Комисията, а дейността ѝ се отчита на всеки шест месеца пред Народното събрание.

The Committee

The Committee is an independent body entrusted with ensuring access to, disclosing, using, keeping and handling the archives of the former state security and the intelligence services of the Bulgarian National Army (BNA). The principles of accountability and transparency apply to every aspect of work. All resolutions are published on the website of the Committee, while activity reports are produced and submitted to the National Assembly on a semi-annual basis.

Отляво надясно: Апостол Димитров, Борис Михайлов, Ваня Жекова, Орхан Исмаилов, Евтим Костадинов, Георги Пангаров, Мариана Даракчиева, Екатерина Бончева, Айруш Хаджи

Left to right: Apostol Dimitrov, Boris Mihaylov, Vanya Zhekova, Orhan Ismailov, Evtim Kostadinov, Georgi Pangarov, Mariana Darakchieva, Ekaterina Boncheva, Ayrush Hadzhi

По закон членовете на Комисията не трябва да имат принадлежност към Държавна сигурност и към разузнавателните служби на БНА, както и да не са служители на днешните специални служби. Лустрация, в смисъл на участие в изборни и властови структури на хора с принадлежност към ДС и РС на БНА, е приложена само в този закон. Другото условие е да имат разрешение за достъп до класифицирана информация. Членовете на Комисията се избират за мандат от 5 години.

На 17 май 2012 г. 41-ото Народно събрание избра Комисия в състав:

Евтим Костадинов – председател
Айруш Хаджи – зам.-председател
Мариана Даракчиева – секретар

Членове: **Апостол Димитров**
Борис Михайлов
Ваня Жекова
Георги Пангаров
Екатерина Бончева
Орхан Исмаилов

Въпреки различното политическо представителство на членовете на Комисията общото в тяхната мотивация остава стриктното прилагане на закона и разкриването на истината за бившите тайни служби пред обществото.

The members of the Committee must meet the criteria to have no former connections to the State Security and the intelligence services of the BNA, and to not be employees of the special services of today. The principle of lustration, as far as membership of persons affiliated to the State Security and BNA intelligence services in election and government structures is concerned, is only employed in the relevant law. Authorisation to access classified information is a further requirement for membership. Committee members are elected for a five-year term.

On 17 May 2012 the 41st National Assembly chose a Committee including:

Evtim Kostadinov – Chairperson
Ayrush Hadzhi – Deputy Chairperson
Mariana Darakchieva – Secretary

Members: **Apostol Dimitrov**
Boris Mihaylov
Vanya Zhekova
Georgi Pangarov
Ekaterina Boncheva
Orhan Ismailov

Regardless of their political affiliation, all members of the Committee are united by the simple motivation to strictly follow the law and publicly expose the truth about the former secret services.

Комисията The Committee

Евтим Костадинов, председател

Evtim Kostadinov, Chairperson

През първия мандат от моето председателство в мотивацията си за работа в Комисията бях написал, че най-трудно е, когато истината се изрича на глас. Особено когато тя е болезнена, засяга човешки съдби, руши доверие, поражда обществено напрежение. Днес, от дистанцията на времето, още по-силно усетих, че това е така. Не само е трудно, а понякога дори е много трудно. Но разбрах още, че само когато осветената истина не е подвластна на емоциите, не е забулвана от лични и политически интереси, а е призвана да разкаже историята такава, каквато е била, може обективно да бъде осмислено миналото и да бъдат извлечени най-важните поуки за бъдещето. През първия мандат Комисията следваше стриктно закона и до голяма степен изпълни своите основни задачи – да установява и обявява зависимостите от бившите тайни служби на публичните лица, да осигури достъп на хората до документите на тези служби и да изгради централизиран архив, в който да ги съхрани. Вторият мандат на Комисията е призван да доведе нещата докрай.

To say the truth out loud is the hardest thing to do. It is even harder when this truth is painful, affects human lives, undermines people's trust, and generates social tension. This I wrote in my statement of motivation as a first-term Chairman of the Committee. The truth of these words is apparent to me now more than ever. It can be difficult, sometimes to the extremes. But I also learned that only the truth in its most essential form, unburdened by emotion or personal and political bias, can tell the story as it happened. It is the proper way to look at the past with no prejudice in mind and draw lessons for the future.

Within its first term of office the Committee pursued strict application of the law and largely accomplished the main tasks entrusted thereto: determining and announcing affiliation of public figures to the former secret services, ensuring open access to their classified records, and establishing centralised archives for their safekeeping. This second mandate is meant to carry through the process. We will continue our extensive efforts, on an even larger scale, to update public knowledge on the architects of the transition pe-

С още по-прецизна и широко мащабна работа ние ще трябва да продължим да информираме обществото какви са хората, които са били начело на държавата в годините на прехода и са формирали неговото съзнание. Да помогнем за достигане до най-точния отговор на въпроса кой, как, дали и с каква цел задкулисно е държал конците на властта, защото само така ще можем да разберем защо в България преходът се случи именно по този начин. С предоставянето на все по-големи възможности за публичност на архивните документи ще се постараям да поставим и основите на един бъдещ Институт за национална памет.

**Айруш Хаджи,
заместник-председател**

Причините, които ме мотивират да работя в Комисията, са много. Много са, защото житейският ми път е дълъг. Признавам – и труден. Не дълъг единствено като отрязък време, а като натрупана болка, гняв за справедливост, борба за човешки права и свободи.

Като се върна назад и затворя очи, пред мен изплуват първите разкази край бащиното огнище, видяното и преживяното в защита на име и религия, потъпканото лично достойнство, петте години затвор, ужасът в карцера, мъченията, униженията... Странно, но страданието не само не ме прекърши, а ме направи по-силен. И когато на 10 ноември 1989 година вярата ми в справедливостта възтържествува, когато се сбъдна мечтата ми за демокрация, прозрях друга една истина – свободата, а особено съчетаната с власт свобода, е тежък морален товар.

riod that shaped social awareness. To help society arrive, as close as possible, to the truth about the identity, methods, motivation and objectives of behind-the-scenes power actors, is crucial to understanding why Bulgarian transition turned out the way it did. As new opportunities emerge for growing public exposure of the archives, so take shape the foundations of a future Institute for National Remembrance.

**Ayrush Hadzhi,
Deputy Chairperson**

From my deep personal experiences I find motivation to work and be part of the Committee. The list of reasons is long; long enough to be consistent with a life with more than its fair share of hardship. Both in terms of time and pain, righteous anger, fight for human rights and freedoms.

As I close my eyes and look back in time they flash before me, first stories around the fireplace, sights and memories of defending my name and religion, the sense of violated dignity, five years of imprisonment, horror of solitary confinement, torture, humiliation... Strangely how the pain of it all did not break me, but instead made me stronger. Then 10 November 1989 came with my faith in justice restored. My dream of democracy came true and another truth dawned upon me: freedom, especially one coupled with authority, is a tough moral burden to bear.

Комисията The Committee

За мен в политиката не може без морал. Жадувах да видя този морал. Не можех да приема, че истинският демократ може да е като монетите – с две лица. Наложих се отново да изследвам човека. Да се питам, защо е такъв, кой и как го е правил и прави такъв...

С работата си в Комисията бих искал да пречистим обществото от задкулисието в живота и в политиката. Да помогнем за възраждането на идеала за онази демокрация, за която се борихме. Човек често греша, важно е да намери сили да бъде достатъчно голям и да признае грешките си, достатъчно умен, за да спечели от тях и достатъчно силен, за да ги поправи.

I believe that political power must go hand in hand with morality. I yearningly waited to see this morality in action. It was unacceptable that a true democrat at heart could be like a coin – two-faced. I needed to re-examine the nature of men. Why are we the way we are? Who made us that way? How does this development take place?...

I wish for my efforts to help fostering a culture free of puppet strings in life and politics. I look forward towards the revival of the ideal of democracy we used to fight for. It is human to err, but a man must be big enough to admit his mistakes, smart enough to profit from them, and strong enough to correct them.

Мариана Даракчиева, секретар

Темата за комунистическите тайни служби ме вълнува от началото на демократичните промени в България. Моето дълбоко вътрешно убеждение винаги е било, че за да вървим напред, е необходимо всеки от нас, и обществото като цяло, да преминем през Чистилището на истината. Една от най-мракобесните институции от близкото ни минало е била Държавна сигурност. Неслучайно през всичките тези 25 години на преход хората нито за миг не изгубиха интерес към информацията, скрита в секретните папки, нито претърпиха своята сетивност по отношение на нездравяващите и болезнени спомени, свързани с унижения и потъпкано човешко достойнство.

Запознавайки се с архивите на бившите секретни служби, вече три години, все повече се убеждавам, че несправедливото насил-

Mariana Darakchieva, Secretary

I have been interested in the theme of the communist secret services since the beginning of the democratic changes in Bulgaria. My deep inner belief has always been that in order to move forward it is necessary that each one of us and the society as a whole pass through the Purgatory of truth. One of the most obscurantist institutions

of our recent past has been State Security. It is not by chance that during all these 25 years people did not lose their interest in the information, not even for a second, hidden in the secret files and did not muffled their sensitivity with regard to the unhealthy and painful memories connected with humiliation and trampled human dignity.

Getting acquainted with the archives of the former secret services, for three years now, I have been getting more and more convinced that the unjust and forcible deprivation of freedom is among the most serious crimes against the human person

ствено отнемане на свободата е сред най-тежките престъпления спрямо човешката личност, а стимулирането на подлост е сред най-гнусните способности, използвани за политическа употреба. Подлостта е като сатаната – тя съществува, но не се вижда, не се доказва.

С безпристрастната си работа Комисията се стреми да разкаже Истината за комунистическото ни минало, за личностите, живели в него. Защото, макар преследвана и йезуитски преиначавана, тя съществува във времето, а то е закон, който никой не може да спре.

„...И ще познаете Истината и Истината ще ви направи свободни“ е казал месията Исус.

and the stimulation of meanness is among the most heinous methods used for political use. Meanness is like Satan - it exists, but is not visible, not be proved.

With its impartial work the Commission seeks to tell the truth about our communist past, about people who lived in that time. Although persecuted and under Jesuit misrepresentation, it exists in time and it is a law that no one can stop.

In the words of the Messiah, '.....and ye shall know the Truth and the Truth shall make you free'.

Апостол Димитров, член

Apostol Dimitrov, Member of the Committee

Имах достатъчни основания, и обществени, и лични, за да се откажа от депутатския си мандат в 40-ото Народно събрание и да приема предложението за член на Комисията. Решението ми не разбраха дори най-близките ми хора и приятели. Един от основните ми мотиви бе да науча истината за ДС. Не скривам, че съм изпитвал респект и уважение към институцията, отговорна за националната сигурност.

Днес оценката ми за нея не е еднозначна. А на тези, които критикуват закона и омаловажават дейността на Комисията, ще припомня една мисъл на Белински, че „...най-горчивата истина е по-добра от най-приятното заблуждение...“.

I had many reasons' both private and public, to give up my term of office as a member of the 40 th National Assembly and assume membership in the Committee. Even those closest to me, relatives and friends alike, could not understand

why I had come to this decision. I was mostly driven by the motivation to find out the truth about the State Security. I admit to have had feelings of respect for the institution that was responsible for our nation's safety.

Today, I take more than one perspective to the issue.

There are those who find faults in the law and undermine the work of the Committee. I ask them to recall the words of Belinsky, 'The bitterer truth is better than the most pleasant mislead...'

Комисията The Committee

Борис Михайлов,
член

В общественото ни пространство битуват много митове и мистерии за Държавна сигурност. Като млад и необременен човек пристъпвам към темата за досиетата с детско любопитство, но също така и без предрасъдъци, без предварителна нагласа, без предварително мнение и оценка. Държа да знам истината. Истината за това какво е била ДС, кои лица са били ДС, какво е било и е тяхното влияние върху обществените ни отношения в различните сфери. Искам да знам репресира ли е ДС, как, кого и най-вече защо. Когато получа отговор на тези въпроси, ще знам, че съм изпълнил мандата си успешно.

Boris Mihaylov,
Member of the Committee

There are numerous State Security myths and misconceptions circulating in public discourse. The topic of secret police files is surrounded by ambiguity and shrouded in speculations. I approach the subject with the curiosity of a child and the focus of a young man, unburdened by the baggage of the past, free of prejudice, assumptions, preconceptions and judgement. It is the truth I am interested in. The truth about the State Security as it was: its nature, its faces, its impact on every dimension of societal relations. I want to know if repressions took place and who was involved. I want to find out what, how and, above all, why? Answers to these questions will lay my mind to rest, knowing that what we have done has not been in vain.

Ваня Жекова,
член

За да се подреди цялостната картина на времето, когато е действала машината на Тайните служби, е необходимо да се систематизират документите и да се отдели време и внимание на всеки конкретен случай. Комисията по досиетата прави документите видими чрез своите решения, издания, изложби, форуми, дискусии. Дигитализацията на архива повишава достъпа до него и засилва изследователския интерес.

Vanya Zhekova,
Member of the Committee

In order to arrange the overall picture of the time when the machine of the Secret Services operated, it is necessary to codify the documents and give time and attention to each separate case. The Dossier Commission makes these documents visible through its decisions, publications, exhibitions, forums, discussions. The digitization of the archives increases the access to it and reinforces the research interest. It is important to look at the past with more neutral-

Важно е да гледаме на миналото с повече неутралност и загриженост, за да го преработим, усвоим и да вървим осъзнато напред.

ity and concern to rework it, master it and move forward consciously.

**Георги Пангаров,
член**

Отдал съм по-голяма част от живота си в служба на държавата, в системата за сигурност. Бил съм и от двете страни на барикадата, ако може по този начин да се перифразира настройката на обществото по темата за досиетата и тяхното разсекретяване.

Опитът показва, че „отварянето на досиетата“ бе необходимо и необратим процес.

Отговорността как ще бъдат прочетени тези страници от вечната и невъзвратима история сега е наша. Прилагането на закона за досиетата търси обективната и неподправена истина за тази история. Дали ще бъдем безпристрастни, така както повеляват законът и очакванията на хората, избрали ни да го приложим, или ще влизаме в излишни полемики, които отварят стари рани?! Кутията на Пандора вече е отворена. Нека извървим своя път до истинската Голгота, за да постигне обществото покоя и помирението, от които така силно се нуждае.

**Georgi Pangarov,
Member of the Committee**

I have devoted the better part of my life to service in the field of national security. I have been, so to speak, on both sides of the barricade of public opinion on the matter of secret police files and their availability to the public.

Experience has shown that disclosure of the files is a necessary development that cannot be reversed. Responsibility to offer reading and understanding of these pages of

timeless history now lies with us. The purpose of the law on the secret police files is the impartial and objective pursuit of the genuine historical truth. Should we shake off the prejudices as the law and public expectations require, or, engage in useless arguments to re-open wounds of the past?! Pandora's Box is now open. Let us walk the way to our own Golgotha to find the peace and reconciliation long sought for.

Комисията The Committee

**Екатерина Бончева,
член**

*„Всички сме копелета
на комунизма“
Адам Михник*

**Ekaterina Boncheva,
Member of the Committee**

*‘We all are bastards of the
Communist system’
Adam Michnik*

Когато през 2007 година всеки трябваше да се представи с няколко думи, за себе си избрах тази мисъл на Адам Михник. Годици по-късно не само я потвърждавам, но бих добавила и нещо от Евангелието: „Тайното винаги става явно. И не можеш да избягаш от това“.

Знанието от архивите на ДС потвърди знанието ми за един репресивен комунистически режим. При който дори и палачите понякога са били жертви.

САМО ИСТИНАТА НИ ПРАВИ СВОБОДНИ.

When, in 2007, we were asked to each give a short introduction ourselves, I chose to quote Adam Michnik. Years later, I would use the same words again, and I would further remind what is best said in Gospel, ‘For whatever is hidden is meant to be disclosed, and whatever is concealed is meant to be brought out into the open’.

What I learned from the archives of the State Security deepened my knowledge and understanding about a repressive communist regime where even executioners were sometimes victims.

ONLY THE TRUTH CAN MAKE US FREE.

Законът повелява

I. Каква е изключителната компетентност на Комисията?

Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия е единственият орган, който е натоварен с изпълнението на закона и е овластен да установява и обявява принадлежност на български граждани към органите на Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. Принадлежност се установява с решение на Комисията, което се публикува в интернет страницата ѝ и в бюлетина, който тя издава въз основа на чл. 14 от закона.

От изключителната компетентност на Комисията са и действията по разкриване, използване и съхраняване на документите на тези органи, както и предоставянето на достъп до тях.

Тези права се отнасят до документи само на органите на Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия за периода 9 септември 1944 г. - 16 юли 1991 г. Никой друг орган или лице няма право да обявява принадлежност, нито да разгласява информация, установяваща принадлежност. Който стори това, носи наказателна отговорност по чл. 273 от НК. Научноизследователската, публицистичната и проучвателната дейност се извършват по реда на Закона за достъп до обществена информация. Тази дейност не дава право да бъде разгласявана информация, установяваща принадлежност на определено лице към бившите служби за сигурност, нито да разгласява личните данни на трето лице, чието име е споменато в документите им.

II. Какви са правомощията на Комисията?

1. Установяване и обявяване на принадлежност на български граждани към органите на Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА.

The law

I. What is the exclusive jurisdiction of the Committee?

The Committee for Disclosing the Documents and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and the Intelligence Services of the Bulgarian National Army (CD-DAABCSSISBNA) is the only body in charge of the implementation of the law which is authorized to establish and announce the affiliation of Bulgarian citizens to the State Security bodies and the intelligence services of the Bulgarian National Army. Affiliation is announced through a resolution published by the Committee on its website and in its bulletin issued on the grounds of article 14 of the law.

All actions dealing with disclosing, using and preserving the documents of the institutions referred to above, and making them available to the public as required by law, fall within the exclusive competence of the Committee. These powers strictly apply to documents of the State Security bodies and the intelligence services of the Bulgarian National Army during the period between 9 September 1944 and 16 July 1991.

No other institution or individual person has the right to publicly announce affiliation or disclose any information of this nature. Violators of this rule are subject to the penalties provided for in article 273 of the Criminal Code. The research and publishing work is conducted in compliance with the Access to Public Information Act. Such activity does not confer a right to make public any information concerning the affiliation of an individual to the former security services, or reveal personal data of a third party mentioned in their documents.

II. What are the powers of the Committee?

1. Determining and announcing Bulgarian citizens' affiliation to the bodies of the former State Security and the intelligence services of the Bulgarian National Army.

Законът повелява The law

Законодателят е направил това с цел да допринесе за допълнителната информираност на обществото и да внесе прозрачност за лицата, които заемат публична длъжност или извършват публична дейност. Например такива лица са: президентът и вицепрезидентът на Републиката; народните представители в Народното събрание и в Европейския парламент; министър-председателят, заместник министър-председателите, министрите и заместник-министрите; членовете на Конституционния съд; омбудсманът и заместниците му; представители на различни държавни агенции, комисии, на местната власт, ръководителите и членовете на управителните органи на религиозни общности, собствениците и главните редактори на медии, ректорите на висшите учебни заведения, ръководителите на контролни и надзорни органи и още много други.

В закона се предвижда възможността Комисията да не разкрива и да не оповестява публично само онези документи, чието разкриване или публично оповестяване би увредило интересите на Република България в международните отношения или би създавало сериозна опасност за живота на дадено лице. Същите се регистрират в отделен архивен фонд в Централизирания архив, който е на пряко разпореждане на председателя на Комисията. С поправка на закона (декември 2012 г.) отпадна ограничителният § 12 от Преходните и Заключителните разпоредби и по този начин бе свалена забраната да не се установява принадлежност на лицата, заемали ръководни длъжности след 16 юли 1991 г. в служба „Военна информация“ и в Националната разузнавателна служба. Като цяло бе разширен обхватът на проверяваните публични лица.

2. Приемане, използване и съхраняване на документите на Държавна сигурност и на разузнавателните служби на БНА в Централизирания архив на Комисията.

До окончателното приемане на архивните документи от бившите служби за сигурност, което ще бъде извършено по време на втория мандат на Комисията, се процедира по реда на чл. 16, ал. 2 от закона. По искане на Комисията, органите по чл. 1 от закона

It was the aim of the legislator to further public awareness and establish transparency regarding holders of public positions or public functions, such as for example: the president and vice-president of the Republic; National Assembly and European Parliament members; the Prime Minister, deputy prime ministers, ministers and deputy ministers; members of the Constitutional Court; the ombudsman and his/her deputies; representatives of different state agencies, commissions, local authorities, heads and members of representative bodies of religious communities, media owners and editors-in-chief, rectors of institutions of higher education, heads of supervision and monitoring bodies, and many more.

The law provides for the possibility of non-disclosure and non-release of documents, the disclosure or public announcement of which would harm the interests of the Republic of Bulgaria in the field of international relations, or endanger the personal life and safety of individuals. Such documents are to be filed in a separate fund of the centralized archives, which is under the direct control of the Chairperson of the Committee. The latest amendment to the law (December 2012) removed the restrictive §12 of the Transitional and Closing Provisions prohibiting determination of affiliation for persons who occupied high positions at the Military Information Office and the National Intelligence Service after 16 July 1991. The scope of public figures subject to examination was extended altogether.

2. Acquisitions, use and preservation of the documents in the Centralized archives of the documents of the State Security and the intelligence services of the Bulgarian National Army.

Until the transfer of the documents of the former security services is fully completed (set to happen before the end of the second mandate of the Committee) action will be taken in accordance with article 16, paragraph 2 of the applicable law. The bodies mentioned in article 1 thereof are expected to deliver written reports compiled in accordance with the formal requirements of the law, as well as

предоставят всичките документи, отнасящи се до проверяваните лица, и подготвят писмени доклади с предвиденото в законовия текст съдържание. Докладите имат само помощен характер, тъй като решението по същество относно това има ли определено лице принадлежност към органите на Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия е предоставено единствено в компетентността на членовете на Комисията. „Предоставянето“ на документите представлява фактическо предаване, след което Комисията завежда същите в Централизиран архив, специално създаден за целта в изпълнение на чл. 1, ал. 3 от закона. Неговата организация и поддържане е правомощие на Комисията.

III. Кои лица подлежат на проверка?

Установяването на принадлежност е задължително за:

- 1. Лица, регистрирани от изборителните комисии** за участие в избори за президент и вицепрезидент, народни представители в Народното събрание и в Европейския парламент, кметове и общински съветници. В срок от 24 часа след приключване на регистрацията на кандидатите изборителните комисии предоставят списъци с техните имена на Комисията, която прави проверка и обявява резултатите за всеки кандидат, независимо дали той е оттеглил своята кандидатура след регистрацията си за участие в изборите.
- 2. Лица, заемали или заемащи публични длъжности**, както и извършвали или извършващи **публични дейности** от 10 ноември 1989 г. до извършването на проверката.
- 3. Новоназначени или новоизбрани** лица на публична длъжност или за извършване на публична дейност - при кадрови промени.

all documents concerning examined persons that the Committee may request. The reports are merely supplementary material, as it is entirely within the competence of the Committee to determine whether or not there is evidence of affiliation to the State Security bodies and the intelligence services of the Bulgarian National Army. The hand-over of documents is defined as a physical transfer of those documents to the Committee. Upon receipt, all items must be filed in its Centralized archives established for this very purpose pursuant to article 1, paragraph 3 of the law. The organization and maintenance thereof is a responsibility of the Committee.

III. Which persons are subject to examination?

The following individuals are subject to mandatory examination for affiliation

- 1. Persons registered at the election commissions** to run in presidential and vice presidential elections, National Assembly and European Parliament elections, mayor and municipal councilors elections. The election commissions are required to submit the lists of candidates to the Committee within 24 hours after registration. The Committee will then complete and publicly disclose the outcome of the examinations, regardless of whether or not the candidates have withdrawn their nominations;
- 2. Former or current holders of public positions** and persons who have performed **public service** from 10 November 1989 until examination took place;
- 3. Newly appointed or elected officials** in public positions or public functions, in the case of personnel changes;
- 4. People who were listed as debtors** or were members of a management or supervisory body of an undertaking included in the list of

Законът повелява The law

4. Лица, които са посочени като длъжници или са били членове на управителен или контролен орган на предприятие, посочено като длъжник в бюлетина по чл. 3, ал. 2 от Закона за информацията относно необслужвани кредити.

IV. Как се извършва предварителната проверка?

Законодателят е предоставил и възможността от така наречената **предварителна проверка** (регламентирана в чл. 27 от закона). Например, ако дадена политическа партия поиска предварителна проверка за принадлежност към органите по чл. 1 от закона на лицата, които възнамеряват да се кандидират в дадени избори или за участие в изпълнителната власт и ако се установи такава, те могат да се откажат, ако съответната организация държи на това условие. Предварителната проверка се прилага по писмено искане на:

- политически партии, коалиции и организации по отношение на техните членове;
- органи на законодателната, изпълнителната и съдебната власт по отношение на лица, за които предстои избор или назначаване на публична длъжност;
- професионални, синдикални, обществени, религиозни, научни и други граждански организации и сдружения по отношение на техните членове.

Искането се подписва от лицето, представляващо органа или организацията. Предварителната проверка е недопустима, ако проверяваното лице не е дало писменото си съгласие за нея, което съгласие се прилага към искането. В практиката често се иска проверка по този ред за лица, които не са членове на партията или организацията, което също е недопустимо. Резултатът от предварителната проверка се предоставя на заявителя, а при установена принадлежност - и на проверяваното лице.

debtors published in the bulletin under article 3, paragraph 2 of the Act on Information regarding Non-Performing Loans.

IV. How will preliminary examination take place?

The procedure described as preliminary examination is regulated by article 27 of the law. A political party may, for example, request preliminary examination for affiliation to the bodies referred to in article 1 of the law in relation to those of their members who intend to run in elections or hold positions in the executive branch. Should affiliation be established, their nominations may be withdrawn, if so demanded by the organization concerned. Preliminary examination shall be carried out upon written requests by:

- political parties, coalitions and organizations with respect to their members;
- bodies from the legislative, executive and judicial branch with respect to the people to be elected or appointed to public positions;
- professional, public, religious and scientific bodies, trade unions and other civil society organization and associations with respect to their members.

The request should bear the signature of the person representing the body or organization. A preliminary examination is not allowed without the prior written consent of the examined person which must accompany the request. It is often the case that parties or organizations file applications for examination of non-members of the requesting body. Such requests violate the requirements of the law and are therefore not to be granted. The outcome of the preliminary examination is brought to the knowledge of the applicant, and, if affiliation is determined, communicated to the examined person as well.

V. По какво се установява принадлежност?

Комисията установява принадлежност въз основа на документи, съдържащи се в информационните фондове на бившите служби на ДС. Документите, които служат като основание за установяване на принадлежност, са определени в чл. 25 от закона:

- за щатен служител – с данни от неговото лично кадрово дело, щатните разписания или ведомостите за получавани възнаграждения;
- за нещатен служител – с данни от неговото лично кадрово дело, щатните разписания или ведомостите за получавани възнаграждения;
- за секретен сътрудник – със собственоръчно написана или подписана декларация за сътрудничество; собственоръчно написани агентурни сведения; документи за получени възнаграждения, документи, собственоръчно написани или подписани от сътрудника, съдържащи се в делата на оперативния отчет; документи от ръководилия го щатен или нещатен служител, както и наличие на данни за лицето в справочните масиви (регистрационни дневници и картотеки), протоколите за унищожаване или други информационни носители.

Дори само имената на едно лице и псевдонимите му да са включени в справочните картотеки или регистрационни дневници на съответните служби, то се разкрива от Комисията, като същата е длъжна да отбележи в решението си, че липсват други данни по чл. 25, т. 3. Това законово разрешение изключва споровете относно това дали следва да се оповестява принадлежност на лице, за което липсва саморъчно написана и подписана декларация за сътрудничество, саморъчно написани агентурни сведения и пр. Дори да е налице само регистрация на лицето, то ще бъде обявено при условията на чл. 29, ал. 3. Налице ли е дори само един документ по чл. 25, т. 3, независимо създаден ли е от проверяваното лице, Комисията е длъжна да обяви неговата принадлежност. Този подход

V. How will affiliation be determined?

The Committee determines affiliation on the basis of documents that are found in the archives and collections of the former State Security services. Article 25 of the law makes reference to the persons and the relevant types of documents which serve as grounds for determining affiliation:

- Regular staff – data from the personal staff file, regular work schedules or pay-roll forms;
- Part-time employees – data from the personal staff file, regular work schedules or documents certifying receipt of payments;
- Secret collaborators - declaration for collaboration, handwritten or signed by the person; handwritten information and intelligence provided by the person; documents certifying receipt of payments; documents handwritten or signed by the person and mentioned in operative reports; documents composed by supervising staff members or part-time employees attached to them; as well as information found in the reference database (registration diaries and file indexes), protocols for destruction of records or other pieces of information in relation to collaborators.

The mere mention of a person's names and aliases in the file index or registration diaries of these institutions provides enough grounds for announcement. The Committee is required, however, to make a reference in its resolution to the absence of any other information mentioned in article 25, sub-paragraph 3. This legal solution rules out any argument as to whether affiliation should be announced in the absence of a handwritten and personally signed declaration for collaboration, handwritten intelligence reports, etc. If a person has a registration file in his/her name, it is the obligation of the Committee to announce affiliation under the terms and conditions of article 29, paragraph 3. Affiliation must be announced if so much as a single document referred to in article 25, sub-paragraph 3 exists, regardless of whether or not it was produced by the examined person. Such a legislative approach was adopted in view

Законът повелява The law

на законодателя е приет поради унищожаването на огромен брой архивни дела от бившите служби, при което са запазени само част от документите или само регистрационните документи за лицето. Друг подход би обслужвал целите на лицата, наредили унищожаването.

След като установи и обяви такава принадлежност за доказване съпричастност на публични личности или лица, извършващи публични дейности към бившите структури на Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА, Комисията излиза с решение, което се публикува на интернет страницата ѝ и в бюлетина, който тя издава по закон.

VI. Кои данни не се публикуват?

1. Не подлежат на публикуване **данните за починало лице**.
2. Не подлежат на публикуване данни за лице, което е изразило писмено готовност да дава или е давало информация **до навършване на 18-годишна възраст**.
3. **Лице, което е било обект на предварителна проверка** по реда на чл. 27, може да избегне публикуването на данните за неговата принадлежност към ДС, ако в тридневен срок от писменото му уведомяване за резултата от проверката оттегли кандидатурата си за заемане на публична длъжност или извършване на публична дейност. Тази възможност е неприложима за лице, регистрирано в избирателните комисии за участие в избори, и принадлежността му се обявява, независимо от оттеглянето на кандидатурата му.
4. **Лицата, родени след 16 юли 1973 г., не подлежат на проверка.**

VII. Какви са правата на гражданите?

Всеки има право:

1. На достъп до **информацията, събирана за него** или за неговите починали съпруг/а или роднини по права линия до втора степен включително;

of the fact that a large volume of files had been destroyed (what is left of these files are registration documents and a handful of other pieces of information). Anything other than this would work to the interests of the people who ordered the destruction of those records.

Having determined and announced the affiliation of public figures or holders of public functions to the former structures of the state security and the intelligence services of the Bulgarian National Army, the Committee has to publish a resolution on its website and in its official bulletin released in compliance with the law.

VI. What type of information shall not be published?

1. **Information about deceased individuals** shall not be published.
2. Information about persons who have reported or have consented in writing to report to the state security services **before reaching the legal age of 18 years** shall not be published.
3. **Persons who had been subject to preliminary examination** under the provisions of article 27 may avoid the announcement of their affiliation to the State Security. They can do so by withdrawing their nominations for public office or public service within three days upon receipt of a written notification of the outcome of the examination. This option does not apply to people who were registered at election committees to run in elections. Information on their affiliation will be made public regardless of whether withdrawal takes place or not.
4. **Persons who were born after 15 July 1973 shall not be subject to examination.**

VII. What are the rights of citizens?

Everyone is entitled to:

1. access to information collected about them or their deceased spouse or relatives up to and including the second degree in a direct line of descent;

2. На достъп до документите на органите по чл. 1 за **научноизследователска, публицистична и проучвателна дейност** по реда на Закона за достъп до обществена информация.

Достъпът включва непосредствено запознаване с документите, издаване на копия от документи, разкриване самоличността на лицата, давали информация по делото. Правото се упражнява с подаване на писмено заявление. Искането за разкриване самоличността на лицата, давали информация по делото, следва да е изрично посочено и да е в писмена форма.

Комисията осигурява искания достъп, като предоставя на заявителя намерените документи за непосредствено запознаване с тях в читалнята.

Когато съдържанието на документите може съществено да наруши права и законни интереси на трети лица, чиито имена са споменати в тях, и няма изрично писмено съгласие от третите лица или от техните наследници, се предоставят копия, които не включват данните, отнасящи се до третите лица. В този случай заявителят подписва декларация за неразгласяване на обстоятелствата, които са му станали известни. На практика това означава, че заявителят винаги има право на непосредствено запознаване с документите в оригинал, но при получаване на копия при липса на съгласие от третите лица данните, отнасящи се до тях, ще бъдат заличени в копията.

Всяко лице, на което с решение на Комисията е обявена принадлежност, има право да се запознае с документите, съдържащи се в неговото лично и работно дело. Негово право е и да обжалва решението на Комисията по реда на Административно-процесуалния кодекс. Подаването на жалба обаче не спира публикуването на постановеното решение в интернет страницата и в бюлетина на Комисията.

2. access to the documents of the bodies referred to in article 1 **for research and publishing purposes** by virtue of the Access to Public Information Act.

The access to documents involves the right to personally consult the records, obtain document copies and request disclosure of the names of the persons who provided information in the case. This right is exercised by means of a written application which has to contain an explicit request for revealing the identity of those persons.

Having been granted access to the resources, applicants have the opportunity to personally consult the documents in the reading room of the Committee.

If the documents contain references to third parties, the mention of which may seriously affect the rights and legitimate interests of the parties, and no explicit written consent for disclosure is given by those parties or their heirs, copies of documents shall not include the information regarding those third parties. In such a case, the applicant shall sign a declaration of nondisclosure of the circumstances which have come to his/her attention. In practice this means that applicants, as a rule, have the right to personally examine the original documents, but if no consent is given by the third persons mentioned in those documents, all information regarding the latter will be removed from the copies.

Persons whose affiliation has been announced in a resolution of the Committee have the right to examine the documents in their personal and working files. It is their right to appeal the decisions of the Committee in accordance with the provisions of the Administrative Procedure Code. An appeal nevertheless shall not suspend the publication of these decisions on the website and in the bulletin of the Committee.

Законът повелява The law

VIII. Какви са задълженията на гражданите и институциите?

1. **Физическите, юридическите лица и институциите** нямат право да публикуват или разгласяват по друг начин документи или части от тях, които установяват принадлежност към органите по чл. 1. Нарушението на това задължение е инкриминирано и извършителят носи наказателна отговорност по чл. 273 от НК. Няма обаче законова забрана физическо лице да огласява собствената си принадлежност.
2. **Физическите, юридическите лица и институциите**, които притежават оригинални документи на органите по чл. 1, са длъжни да ги предоставят на Комисията. Неизпълнението на това задължение се санкционира по наказателен ред съгласно чл. 313 б, ал. 2 от НК.
3. **Длъжностните лица и гражданите, които бъдат поканени**, са длъжни в 7-дневен срок от получаване на поканата да се явят пред Комисията и да предоставят поисканите от тях сведения и документи.
4. **Използването на справочния апарат и архивните документи** на органите по чл. 1 се извършва само след предварително разрешение на председателя на Комисията.
5. **Ръководителите на службите за сигурност са длъжни** да свалят от отчет служителите под прикритие и сътрудниците, заемащи публична длъжност или извършващи публична дейност, и да уведомят Комисията за това. Неизпълнението на това задължение също се санкционира според чл. 284 б от НК.

VIII. What are the obligations of citizens and institutions?

1. **Physical persons, legal entities and institutions** do not have the right to publish or announce in any other way documents or parts of documents that provide evidence for affiliation to the bodies referred to in Article 1. Violators of this prohibition bear criminal responsibility under article 273 of the Criminal Code. There is, however, no legal requirement which prevents physical persons from announcing their own affiliation.
2. **Physical persons, legal entities and institutions** which are in possession of original documents of the bodies referred to in Article 1, have the obligation to submit them to the Committee. Failure to fulfill this requirement will result in a penalty according to Article 313b, paragraph 2 of the Criminal Code.
3. **If officially invited, officials and citizens** are obliged to appear before the Committee within seven days upon receipt of the notification and submit the requested information and documents.
4. **The reference aids and archival documents** of the bodies referred to in article 1 can only be used upon permission of the Chairperson of the Committee.
5. **It is the duty of the heads of the security services** to have the undercover officials and collaborators holding public positions or public service functions removed from oversight, and notify the Committee thereof. Any failure to fulfill this obligation will lead to actions taken in accordance with article 284b of the Criminal Code.

Нашите правила

Правилникът на

КРДОПБГДСРСБНА урежда дейността, структурата, организацията на работа и числеността на администрацията на Комисията.

В правилника са разписани **съставът и правомощията на Комисията**, която е колегиален орган, който осъществява политиката на Република България за разкриването, обявяването и съхраняването на документите на ДС и РС на БНА, като:

- ✓ издирва, събира, проучва, анализира, оценява и съхранява документи, съдържащи информация за дейността на Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия;
- ✓ установява и обявява принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия;
- ✓ управлява Централизирания архив на документите;
- ✓ издава документи за принадлежност на физически лица към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия;
- ✓ предоставя достъп до архивните документи;
- ✓ извършва научноизследователска дейност, публикува документи, организира изложби, конференции и др.;
- ✓ сътрудничи си със сродни чуждестранни и международни институции;
- ✓ издава периодичен информационен бюлетин;
- ✓ два пъти в годината се отчита за дейността си с доклади пред Народното събрание.

Комисията се представлява от нейния председател, който е и първостепенен разпоредител на бюджета ѝ. Председателят организира изпълнението на решенията на Комисията и информира обществеността за дейността ѝ чрез средствата за масова информация. Зам.-председателят на Комисията подпомага и замества председателя при неговото отсъствие, а секретарят организира текущата ѝ дейност. Членовете на Комисията са равнопоставени и осъществяват функциите ѝ съобразно ЗДРДО-

Our rules

The rules of procedure of the

CDDAABCSSISBNA is the second most important document after the law regulating the activity, structure, organisation of work and number of posts in the administration of the Committee.

The rules define the **membership requirements and powers of the Committee**. The latter is a collegial body intended to implement the national policy on disclosing, announcing and preserving the documents of the State Security and the intelligence services of the BNA by means of:

- ✓ finding, collecting, studying, analysing, appraising and preserving documents about the operation of the State Security and the intelligence services of the Bulgarian National Army;
- ✓ determining and announcing affiliation of Bulgarian citizens to the State Security and the intelligence services of the Bulgarian National Army;
- ✓ administering the Centralised archives;
- ✓ delivering documents certifying the affiliation of physical persons to the State Security and the intelligence services of the Bulgarian National Army;
- ✓ granting access to the archives;
- ✓ engaging in research, document publication and exhibition, conferences, etc.
- ✓ cooperating with similar domestic and foreign institutions;
- ✓ publishing an information bulletin on a regular basis;
- ✓ submitting activity reports to the National Assembly on a semi-annual basis.

The Committee is represented by its Chairperson, who is also in charge of the budgeting. S/he is responsible for managing the implementation of resolutions and communicating activities to the public through the mass media. The Deputy Chairperson provides assistance to and substitutes the Chairperson in his/her absence, while the Secretary administers ongoing activities. Members of the Committee are of equal status and act on its behalf in conformity with the LADDAABCS-

Нашите правила Our rules

ПБГДСРСБНА. Комисията решава въпросите от своята компетентност на заседания. Решенията на Комисията се приемат на заседания при явно гласуване.

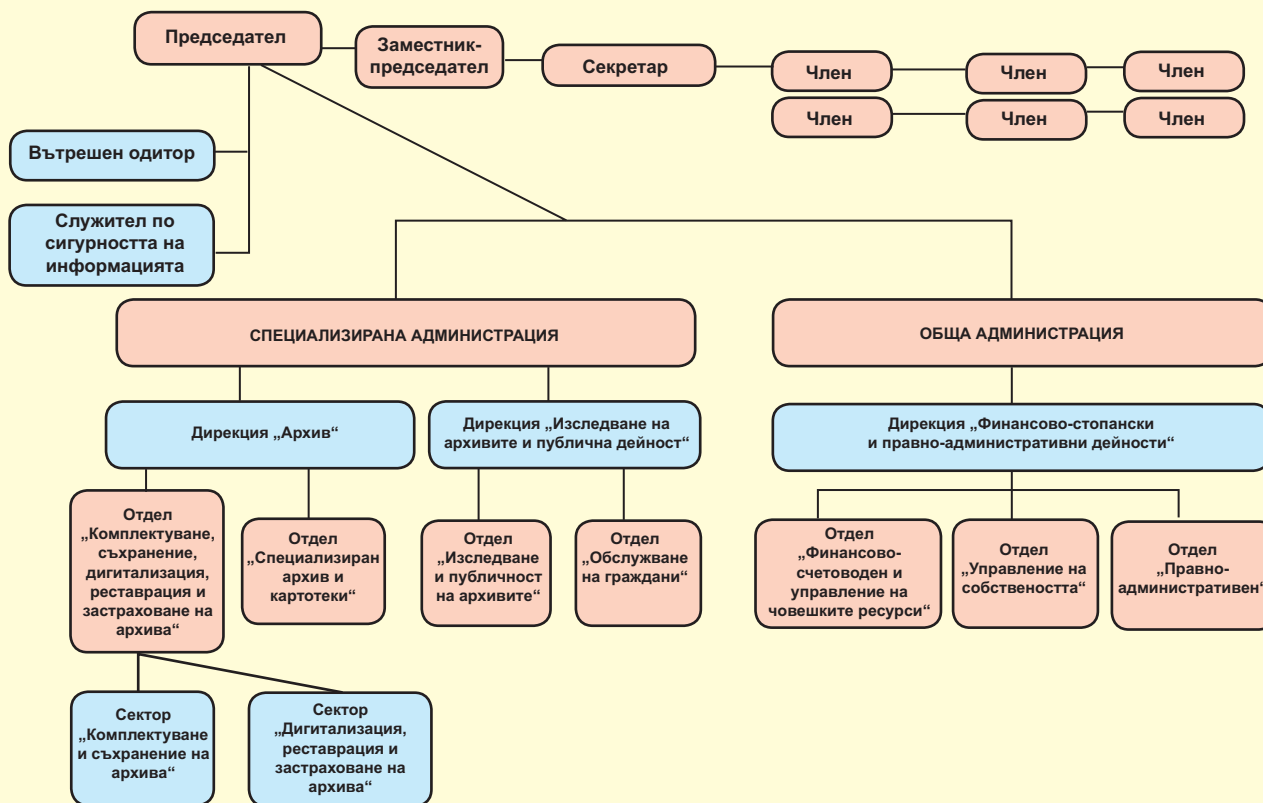
Служителите в администрацията на Комисията се проучват по реда на Закона за защита на класифицирана информация и Правилника за прилагане на Закона за защита на класифицирана информация.

SISBNA. The Committee meets to deal with issues within its competence. Decisions are adopted by open vote.

Members of the administrative staff of the Committee are subject to examination under the Classified Information Protection Act and its implementing rules.

СТРУКТУРА

НА КОМИСИЯТА ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ (КРДОПБГДСРСБНА)

Администрацията е обща и специализирана.

1. **Общата администрация** участва в разработването на:

- ✓ нормативни актове и вътрешни правила, свързани с дейността на Комисията;
- ✓ осъществява процесуалното ѝ представителство;
- ✓ организира и осъществява деловодната дейност;

There is general and specialised administration.

1. **General administration** is involved in:

- ✓ elaboration of regulations and internal rules governing the work of the Committee;
- ✓ procedural representation thereof;
- ✓ organisation and handling of books and accounts;
- ✓ management and supervision of financial

- ✓ отговаря за финансовата дейност и финансовия контрол;
  - ✓ организира дейностите по управлението на човешките ресурси;
  - ✓ отговаря за правилното ползване на собствеността на Комисията.
2. **Специализираната администрация** участва в дейността по:
- ✓ комплектуване, съхранение, дигитализация, реставрация и застраховане на архивните документи;
  - ✓ организиране на цялостната дейност по издирване, проучване, анализиране, оценяване и предоставяне на достъп до документи;
  - ✓ подготвяне на проекти за решения на Комисията за установяване и обявяване на принадлежност;
  - ✓ изследване и издаване на документи с образователно-информационна цел;
  - ✓ осъществява връзките на Комисията с чуждестранни органи и институции.

- operations;
- ✓ coordination of the management of human resources;
- ✓ the proper use of the Committee's property.

2. **Specialised administration** is involved in:
- ✓ acquisition, preservation, digitalisation, restoration and conservation of archival documents;
  - ✓ coordination of the overall cycle of activities: search, study, analysis, appraisal and access granting as far as files are concerned;
  - ✓ drafting of the resolutions of the Committee determining and announcing affiliation;
  - ✓ research and production of documents for educational and information purposes;
  - ✓ management of the contacts between the Committee and international bodies and institutions.

*Специализиран архив и картотеки
Specialized archives and card-indexes*

При изпълнение на оперативните си задачи служителите от администрацията се ръководят от пространно разписани вътрешни правила.

When performing their operational duties, administrative employees act in accordance with the detailed internal rules of procedure.

Екип от професионалисти

A team of professionals

*Служители от Централизирания архив
Employees of the Centralized archive*

Комисията е изградила администрация, която е разделена на дирекции, отдели и сектори. Общата ѝ численост е 103-ма души. Екипът е преобладаващо млад и много амбициран. При изпълнението на задачите си служителите комплектуват и съхраняват архивните документи на тайните служби от близкото минало на България, осигуряват достъп до тях на граждани и изследователи и се стремят все по-пълно да информират обществото за тяхното съдържание посредством издателската и публичната си дейност.

The Committee's structure of administration is divided into directorates, departments and sections. It is the objective of our dedicated staff of 103 employees, mostly young and highly motivated people, to further public knowledge on the reality of the past. This task is accomplished by means of acquiring and preserving the historical records of national secret services of the recent past, ensuring access thereto for researchers and the general public and engaging in awareness raising and publishing activities.

Екип от професионалисти A team of professionals

Обработка на микрофилми
Processing of microfilms

Дигитализация на документи
Digitalization of documents

Съхранение на документи
Preservation of documents

Лабораторията за реставрация на документи
The laboratory for restoration of documents

Предисторията

Историята около разкриването на документите на бившите тайни служби у нас датира от първите дни на демократичните промени в България. Много от неформалните граждански организации, създадени в страната в края на 80-те години на XX век, поставят като своя задача осветяването на дейността на Държавна сигурност и по-специално на досиетата на хората, информирали политическата полиция за поведението на несъгласните с режима. По време на първите демократични митинги на опозицията в края на 1989-а и началото на 1990-а година искането за осветяване на „доносниците“ на ДС е сред основните лозунги. Темата с досиетата на сътрудниците на Шести отдел на Държавна сигурност (т.нар. политическа полиция) е сред най-дискутираните теми и по страниците на новопоявили се свободен печат. Тя не слиза от дневния ред на преговорите около Кръглата маса (януари-май 1990 г.).

През това време започва и процесът по разграждане на силовите структури като Държавна сигурност и по-специално органите на политическата полиция на Министерството на вътрешните работи, както и военните разузнавателни органи на Министерството на народната отбрана. По заповед на тогавашния министър на вътрешните работи ген. Атанас Семерджиев злепоставящата документация, намираща се в архива на МВР, в голямата си част е унищожена.

Background

The issue of opening access to the archives of the former Bulgarian Secret Services was raised in the wake of the democratic changes in the country. Many informal civil society organizations which emerged on the national scene at the end of the 1980s identified it as their priority to dismantle the heritage of the former State Security. Their main interest was to take the names of political informants, who covertly reported opponents of the regime, out of the secrecy folders. The first mass democratic protests of the opposition at the end of 1989 and the beginning of 1990 were mainly held under the motto 'Expose State Security informers'. The secret files of the collaborators of State Security's Sixth Directorate (also known as political police) were among the hotly debated topics in the then-emerging free press. The subject remained relevant during the talks at the round table (January–May 1990).

It was at that time that the process of dissolution of the repressive organs of the State Security began. It mainly affected the institution of the political police housed under the Ministry of the Interior and the military intelligence bodies of the People's Defense Ministry. By order of the Minister of the Interior at the time, General Atanas Semerdzhiev, the damaging records kept at the ministry's archives were largely destroyed. On 23 August 1990, under pressure from the public, the 7th Grand National Assembly established a seven-member committee presided

Под натиска на общественото мнение на 23 август 1990 г. Седмото Велико народно събрание създава Комисия с председател депутата от БСП Георги Тамбуев, която се състои от 7 членове и чиято задача е да проучат документите и да огласят имената на сътрудниците на Държавна сигурност, депутати във Великото народно събрание. Преди официалното им огласяване работата на Комисията „Тамбуев“ е прекратена, защото информацията вече е получила публичност след серията от публикации във вестник „Факс“, в които са осветени имената на 33-ма депутати – сътрудници на Шесто управление на ДС. Списъкът не е официален документ, но предизвиква скандал и блокира процеса по отварянето на архивите на бившата политическа полиция.

През 1992 година срещу о.з. ген. Атанас Семерджиев и о.з. ген. Нанка Серкеджиева е заведено дело за унищожаването на 144 235 досиета от архивите на Държавна сигурност. На 13 декември същата година министър-председателят в оставка Филип Димитров издава заповед KB-215, според която всеки депутат може срещу 100 лв. да получи документ от МВР с информация дали е сътрудничил на бившата ДС.

През 1993 г. 36-ото Народно събрание, по предложение на депутата от СДС Любомир Павлов, приема Решение №14, което гласи, че „не са държавна тайна сведенията за методите, средствата, както и агентурната информация на ДС за периода до 13 октомври 1991 година“. Решението не влиза в изпълнение.

Първият Закон за достъп до документите на бившата ДС и Разузнавателното управление на Генералния щаб на армията е приет от 38-ото Народно събрание през 1997-а година. Комисията, създадена на основата на този закон, е под председателството на тогавашния министър на вътрешните работи ген. Богомил Бонев. След направената проверка в архива на МВР тя огласява в Народното събрание имената на 23-ма политици и държавни служители, работили за бившата Държавна сигурност, като 14 от тях са депутати в тогавашния парламент. Законът няма лустрационен характер. Скоро обаче правомощията на Комисията „Бонев“ са

over by Bulgarian Socialist Party MP Georgi Tambuev, tasked to investigate the archives and announce the names of State Security collaborators who were also members of the Grand National Assembly. Tambuev Committee's activity ceased before any results were achieved due to a series of publications in the Fax Newspaper announcing the names of 33 members of parliament, who had been collaborating with the Sixth Directorate of the SS. This was not an official document, but it raised a commotion and the process of opening the files of the former political police was brought to a deadlock.

In 1992, action was taken against Reserve General Atanas Semerdzhiev and Reserve General Nanka Serkedzhieva for destroying 144,235 files of the former State Security. On 13 December of that year, the retiring Prime Minister, Philip Dimitrov, issued Ordinance No. KB 215, which specified that members of parliament would be able to obtain a document from the Ministry of the Interior, stating whether they had collaborated to the former State Security. Certificates would be issued against a payment of BGN100. In 1993, the 36th National Assembly, acting on proposal by Lyubomir Pavlov (member of the Union of the Democratic Forces and of parliament), adopted Resolution No. 14, which read as follows, 'the information on the methods, means and reports provided by SS agents for the time period until 13 October 1991, is not deemed state secret'. The resolution has never been put into effect.

The Law on Access to the Documents of the Former State Security and the Intelligence Directorate of the General Staff, adopted in 1997 by the 38th National Assembly, was the first of its kind. Having investigated the archives of the Ministry of the Interior, the committee, established by virtue of this law and presided over by the then Minister of the Interior General Bogomil Bonev, read the names of 23 politicians and civil servants who used to work for the former State Security before the National Assembly. Fourteen of them were members of parliament at that time. This law was not focused at lustration. However, it was not long before the powers of the Bonev

Предисторията Background

максимално ограничени, тъй като Конституционният съд с Решение № 10 отнема възможността да бъдат обявявани имената на лицата с принадлежност към ДС, за които са запазени само регистрационни документи - т.е. категорията на така наречените „картотекирани“.

Четири години по-късно, през 2001 г., Законът за достъп до документите на бившата ДС и бившето Разузнавателно управление на Генералния щаб е изменен и допълнен. В обхвата на проверките се включват и документите на бившия разузнавателен отдел на Гранични войски. На мястото на Комисията „Бонев“ са създадени 2 комисии: постоянно действаща 7-членна с председател Методи Андреев и втора, която не е постоянно действаща, с председател Георги Ананиев, която се свиква по искане на председателя на първата Комисия и установява окончателно принадлежността на дадено лице към бившата ДС или РУ на ГЩ. Според този закон архивите остават във владението на специалните служби.

На 30 май същата година 54-ма депутати сезират поредно Конституционния съд по текстове на приетия закон. Този път Конституционният съд се произнася, че законът не е противоконституционен, с изключение на един текст, който съответно е отменен. Комисията „Андреев“ проверява молбите на 23 хиляди граждани, 44 хиляди кандидати за кметове и общински съветници и на 1504 лица, кандидати за високи постове в държавата. Тя излиза с 10 доклада, в които обявява принадлежност на публични лица.

Комисията „Андреев“ работи по-малко от година. На 24 април 2002 г. 39-ото Народно събрание приема Закона за защита на класифицираната информация, с който се отменя Законът за достъп до архивите на ДС. Сезиран от 57 народни представители на 29 септември същата година, Конституционният съд отхвърля искането им Законът за защита на класифицираната информация да бъде обявен за противоконституционен. Същия месец Върховният касационен съд осъжда ген. Атанас Семерджиев на 4 години и 6 месеца и ген. Нанка Серкеджиева на 2 години затвор за унищожаване на архива на ДС.

Committee were hampered by force of Ruling No. 10 of the Constitutional Court. It was a decision which stated that, if a registration file is the only evidence left connecting a person to the former secret services (that is, if a person fell within the category of the so called indexed ones), announcement of affiliation would not be allowed.

Four years later, in the year 2001, amendments were made to the Law on Access to the Documents of the Former State Security and the Intelligence Directorate of the General Staff. The scope of examinations was extended to include the documents of the former intelligence department of the Border Troops. Two new bodies were established in the place of the Bonev Committee: a seven-member permanent body, chaired by Metodi Andreev, and a non-permanent body with Chairman Georgi Ananiev. The latter could be summoned at the request of the chairman of the former and had the ultimate competence to determine affiliation to the former SS or the Intelligence Directorate of the General Staff. According to this law, the files remain in possession of the special services.

On 30 May of that year, the Constitutional Court was once more approached by 54 members of parliament who contested the legality of some passages of the new law. This time the Court passed a judgment that the law did not generally violate the Constitution, with the exception of a single segment, which was repealed accordingly. The Andreev Committee produced ten reports altogether, dealing with the announcement of affiliation of public figures. It had acted on the applications of 23,000 citizens and had examined 44,000 mayor candidates and municipal councillors, and 1,504 candidates for high positions.

The Andreev Committee remained functional for less than a year. On 24 April 2002, the 39th National Assembly passed the Classified Information Protection Act repealing the law on access to the documents of the former State Security. On 29 September of that same year, the Constitutional Court dismissed the claim of 57 members of parliament that the Classified Infor-

След дълга и мъчителна дискусия, с участието на специалните служби и при подчертаната активност на обществото, на 6 декември 2006 г., 40-ото Народно събрание приема нов Закон за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. Деветчленната комисия с председател Евтим Костадинов е избрана от Народното събрание на 5 април 2007 г.

Седемнадесет години след промените България стига най-после до съгласие: документите на бившите тайни служби да бъдат събирани, запазени, съхранени за историята и гражданството да получи достъп до тях.

Information Protection Act violated the Constitution. That same month, the Supreme Court of Cassation sentenced General Atanas Semerdzhiev and General Nanka Serkedzhieva to imprisonment of four years and six months, and two years, respectively, on charges of destruction of SS files.

On 6 December 2006, the 40th National Assembly adopted a new Law on Access on and Disclosure of the Documents and Announcement of Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and the Intelligence Services of the Bulgarian National Army (LADDAABCS-SISBNA). This was the outcome of a long and intense discussion with the involvement of the special services and the marked participation of the community. The nine-member committee presided over by Evtim Kostadinov was elected by the National Assembly on 5 April 2007.

Seventeen years after the changes, a national agreement was reached for the archives of the former secret services to be collected, preserved, stored and made public for the sake of history and remembrance.

Равносметката 2007–2015

I. Проверка, установяване и обявяване

Като първостепенна задача от дейността на Комисията законодателят е извел обявяването на принадлежност на български граждани, заемащи публична длъжност или изпълняващи публични дейности към ДС и РС на БНА. Преди установяване на принадлежност и обявяване в публичното пространство Комисията прави задължителна проверка на публичните лица по установен от закона ред.

От 5 април 2007 г. до 1 май 2015 г. Комисията е проверила над **199 186 лица за принадлежност** към ДС и РС на БНА. От задължително проверените лица най-голям е броят на лицата, заемали или заемащи публични длъжности или изпълняващи публични дейности – **над 97 917**, следван от лицата, регистрирани за участие в избори – **над 93 679**.

1. Лица, регистрирани за участие в избори (93 679)

Stocktaking 2007–2015

I. Examination, determination and announcement of affiliation

In compliance with the law, it is the priority of the Committee to announce the affiliation of Bulgarian citizens holding public positions or public functions to the SS and the intelligence services of the BNA. Official announcement of affiliation of public figures is preceded by mandatory examination as prescribed by law.

More than **199,186 persons** have been examined for affiliation to the State Security and the intelligence services of the BNA from 5 April 2007 to 1 May 2015. From the mandatory examinations the highest share goes to persons former or current holders of public positions - **over 97,917, followed by the persons registered to run in elections—over 93,679.**

1. Persons registered to run in elections (93,679 persons)

2. Лица, заемали публични длъжности и изпълняващи публични дейности (97 917)

2. Former holders of public positions and persons who have performed public service (97, 917 persons)

3. Извършена предварителна проверка

По силата на чл. 27 от закона политическите партии, органите на властта, обществените и религиозните организации могат да поискат проверка за установяване на принадлежност, която не се оповестява в публичното пространство. За периода на равносметката е извършена **предварителна проверка на повече от 7590 души.**

3. Preliminary examinations completed

Political parties, authorities, public bodies and religious organizations may request examination on the grounds of article 27 of the law, the outcomes of which will not be made available to the public. **More than 7,590 persons** have been subject to **preliminary examination** within the relevant period.

Равносетката 2007–2015 Stocktaking 2007–2015

4. Лица с установена принадлежност

След проверката следва установяването на принадлежност. За отчетения период Комисията е установила принадлежност на **11 100** лица, от които публично оповестени са близо **9368 имена**. Данните са публикувани в над **760 решения**.

4. Cases of determined affiliation

Affiliation is determined based on the prior examination findings. Links to the former secret services have been established in **11,100** cases, **9,368** of which were made public knowledge. **760 decisions** have been delivered over the reporting period.

5. Обявени лица

Обявените лица са **9368**. По закон не се обявяват починалите лица и вербуваните малолетни, за които няма данни да са продължили сътрудничеството си след навършване на пълнолетие.

5. Cases of announced affiliation

Affiliation was announced on **9,368** occasions. Announcements regarding deceased individuals and recruited minors (where no evidence is found of continued collaboration in their adult lives) are expressly prohibited by the law.

II. Изграждане на Централизиран архив

Комисията изпълни изискването по закон и създаде Централизиран архив на документите на ДС и РС на БНА. Приемането на документи и попълването на архива започна от първия ден на нейната работа. Междувременно бе изграден модерен комплекс в град Баня. Двата големи корпуса, в които се помещават архивите, са оборудвани с най-съвременните стелажни системи, а документите се съхраняват при режим, който отговаря на най-високотехнологичните изисквания относно грижата към запазване на оригиналите.

*Това, което заварихме
What we found at the beginning*

Преодолявайки редица трудности, свързани с осигуряването на сграден фонд, и след проведен мащабен ремонт, на 8 февруари 2011 година **официално бе открит Централизираният архив** на Комисията в Баня.

*Сградите на Централизирания архив днес
The buildings of the Centralized archives today*

II. Establishment of Centralized archive

In compliance with legal requirements, the Committee has established centralized archives to house the documents of the SS and the intelligence services of the BNA. Work commenced immediately on acquiring and putting together related historical records. Meanwhile, the construction of a modern site began in Bankya. The two buildings of the archives are end destinations and state-of-the-art shelving facilities that maintain a controlled temperature and humidity environment, prolonging the useful life of the original materials.

This was a challenging project with more than a few obstacles to overcome to secure permanent housing for the files. The **official opening of the Centralized archives** of the Committee in Bankya took place on 8 February 2011 following major repair works.

Равносметката 2007–2015 Stocktaking 2007–2015

В сградите на модерния корпус документите на архива се разпределят в 22 архивохранилища. Те се описват и подреждат въз основа на утвърдена схема за подреждане на документите съобразно източника и при прилагане принципа на произхода. Сградният фонд на Централизирания архив е със застроена площ 2364,01 кв. метра и разгъната застроена площ 10 926,04 кв. метра. Създадена е и лаборатория за обезпаразитяване и дезинфекция на архивните дела, както и за тяхното реставриране и консервиране.

Relying on up-to-date technologies, twenty-two depositories provide accommodation to the documentary heritage of the past. Descriptive inventory of all documents is available. Each deposit of records is placed within the overall arrangement and classification scheme to reflect its origin and the principle of provenance. Housed in a build-up area of 2,364.01 square meters and a total floor area of 10,926.04 square meters, the Centralized archives have its own laboratory for disinfection, restoration and preservation of documents.

*Президентът на Република България
Росен Плевнелиев на официално
посещение в Централизирания архив
в Банкя, юни 2014 г.
The President of the Republic of Bulgaria
Rosen Plevneliev on official visit to the
Centralized archive in Bankya, June 2014*

III. Съхраняване на документите

Въз основа разпоредбите на закона архивните документи се приемат от органите по чл. 1 от закона и постъпват в дирекция „Архив“, включваща отдел „Специализиран архив и картотека“ (САК) и отдел „Комплектуване, съхранение дигитализация, реставрация и застраховане на архива“ (КСДРЗА).

*Модерните стелажни системи за съхранение на архивните документи
The modern shelving system for preservation of archival documents*

В отдел „Специализиран архив и картотека“ се съхраняват: картотеки на секретни сътрудници; картони на щатни служители; архивни дневници; регистри, регистрационни дневници; картони на обекти; протоколи за унищожаване; дела по фондовете. В отдел КСДРЗА има два сектора. В сектор „Комплектуване и съхранение на архива“ (КСА) се съхраняват архивните дела. За периода на равносметката в Централизирания архив са заведени на съхранение на хартиен носител **1 490 000** архивни дела, съставляващи над **13 000** линейни метра, над **2 073 900** броя карти и картончета, филмирани документи – **14 208** броя, документи на електронен носител - **5353** броя и филмови материали на 35-милиметрова лента с учебна цел – **3778** броя. Само за година след откриването на Централизирания архив са обработени и подредени в новите модерни архивохранилища **над два милиона документи**.

III. Preservation of documents

All documents of interest are collected from the bodies referred to in article 1 of the applicable law and handed over to the Archives Directorate, comprising the Specialized Archives and Card - index Department (SACI) and the Acquisition and Preservation of the Archives Department (APA).

Data files on secret collaborators, files of staff employees, archival diaries, registers and registration diaries, files on operative targets, destruction protocols, and files on archive groups are kept at the **Specialized Archives and Card-index Department**. Archival files are kept safe at the **Acquisition and Preservation of the Archives-Department (APA)**. In this first period of stocktaking the Centralized archives have become the end destination for **1,490,000** paper files of over **13,000 linear meters**, **over 2,073,900 cards**, **14,208** film documents, **5,353** documents in electronic form and **3,778** video recordings taken on 35-millimetre film for demonstration purposes. The number of items processed and deposited on the new storage premises is estimated to have reached **more than two million paper documents** within the first year following the opening of the centralized archives. Numbers increase when account is taken of information in electronic and analog format,

Равносетката 2007–2015 Stocktaking 2007–2015

Към документите на хартиен носител трябва да се прибавят още и тези на електронен и аналогов носител, броят на негативите и на останалите справочни масиви.

След заповедта на министъра на отбраната Николай Ненчев от 27 май 2015 г. бе подписано споразумение, с което се регламентира процесът по предаване на около 33 000 архивни дела от Служба „Военна информация“ за съхранение в Централизирания архив на Комисията.

negatives and remaining reference material. Following the order of the Minister of Defense Nikolay Nenchev dated 27 May 2015, an agreement regulating the process of transmission of about 33,000 archive files from the Military Information Service to the Centralized archive of the Committee for preservation was signed.

Пресконференция по повод подписването на споразумение за предаване на архивните дела от Служба „Военна информация“ на Комисията
Press conference on the signing of agreement for transfer of archives from the Military Information Service to the Committee

Комисията получи и първите архивни документи от частни лица, които да се съхраняват в Централизирания архив.

The Committee received the first archival documents from private individuals to be stored in the Centralized archive.

Журналистът Христо Христов предаде на Комисията уникален документ за репресии на ДС
The journalist Hristo Hristov gave the Committee a unique document on the SS repressions

Изследователят Георги Михайлов предаде близо 20 архивни документи на Комисията
Researcher Georgi Mihailov delivered nearly 20 archival documents to the Committee

Приемането на документи следва показаната графика.

The acquisition of documents follows the graph below:

IV. Нашите приемна и читалня

Ако открехнете вратата на приемната и читалнята на ул. „Врабча“ 1, не може да не забележите, че бюрата ѝ винаги са заети. Заявления за запознаване с архивни документи подават и хора, преследвани от бившите тайни служби, и хора, сътрудничели им, и изследователи, заели се с нелеката задача да осветят поредната забулена в загадки страница от близката ни история.

IV. Our receiving room and reading room

If one opens the door of the receiving room and the reading room located on 1 'Vrabcha' Street, they can not but note that its desks are always occupied. Applications to study the archival documents are also submitted by individuals persecuted by the former secret services, and people who cooperated them, and researchers who have taken up the difficult task to illuminate another veiled in mystery page of our recent history.

В приемната на Комисията при попълване на заявление гражданите получават необходимата информация и консултантска помощ от дежурния служител
In the receiving room of the Committee on filling out an application form for receiving information and advice from the officer in charge

Равносметката 2007–2015 Stocktaking 2007–2015

Обновената читалня на Комисията
The renewed reading room of the Committee

До 1 май 2015 година читалнята на Комисията е посетена от **14 500** лица. Заявления за проверка са подали общо **18 700** лица.

The number of visitors to our reading room reached **14,500** by 1 May 2015. **18,700** applications requesting access to the files were submitted.

Във връзка с прилагането на Закона за политическа и гражданска реабилитация молби са подали **6410** лица.

6,410 applicants have exercised their right to access the records centre under the Political and Civil Rehabilitation of Victims of Repressions Act.

Журналистите, изследователите и проучвателите, заявили документи за запознаване по теми, са **1770**.

1,770 journalists, researchers and fact finders have requested access to consult the collections.

Видим е ръстът на интереса към документите от Централизирания архив на Комисията. Специално за изследователите бе създаден научно-справочен апарат, включващ архивните единици, които се съхраняват в Централизирания архив. Повиши се интересът и от страна на чуждестранните изследователи. Въз основа на разсекретените документи започнаха да излизат различни книги, да се пишат сценарии и да се реализират документални и игрални филми.

The Centralized collection of records draws increasing attention from the general public and experts alike. Reference aids and search mechanisms devised to facilitate information retrieval are made available for the specific purposes of research and study. Observations reflect a growing appeal among foreign scientists and analysts to take a closer look at the historical facts. The archives became a source material for scholars and writers. Publications, books, movie scripts, documentary and feature films, based on the data they store, began to pile up.

Цели и мисия на Мандат 2012–2017

I. Значимост

Гаранция за успеха на Комисията е да продължава възприетото от нея поведение за политическа необвързаност и дистанция от конюктурата на деня. За периода от една година членовете на втория мандат на Комисията следват политиката на обективност, ефективност и компетентност. Чрез дейността си те реално спомагат за утвърждаването на България като модерна, правова и демократична европейска държава. Колегиалният орган се стреми да задълбочи своето сътрудничество с основните си партньори в България и в Европейския съюз. В приетата нова Стратегия за развитие за периода от 2012 до 2017 година Комисията отразява своите цели, принципи и ценности.

II. Цели

Целите на Комисията в стратегически план са:

- ✓ да доизгради Централизирания архив;
- ✓ да установява и обявява принадлежност;
- ✓ да предоставя достъп до документите;
- ✓ да издирва, проучва и анализира документи;
- ✓ да бъде надежден партньор.

III. Принципи

Принципите в дейността на Комисията се определят от стремежа на Комисията да изгради и поддържа високо обществено доверие на основата на:

- ✓ законност;
- ✓ обективност;
- ✓ историческа отговорност и безпристрастност;
- ✓ прозрачност;
- ✓ ефективност;
- ✓ достъпност.

Goals and mission 2012–2017

I. Impact

The Committee will continue to successfully fulfill its mandate under the commitment to maintain its present policy to operate independently of political interference and bias, and uphold impartiality. One year into its second mandate, the members of the Committee applied the highest levels of objectivity, neutrality, efficiency of work and competence. The Committee, through its commitment, has made a valid contribution to promoting the image of Bulgaria as an established modern European democracy under the rule of law. This collegiate authority aims to strengthen cooperation with its key partners on a national and community level.

The Committee's objectives, principles and values are taken up in the new Development Strategy adopted for the period 2012-2017.

II. Objectives

The strategic focus of the Committee is to:

- ✓ complete the Centralized archives;
- ✓ determine and announce affiliation;
- ✓ ensure the availability of documents;
- ✓ find, research and analyze documents;
- ✓ ensure a reliable partnership.

III. Principles

In the pursuit of establishing and maintaining a high level of public confidence the Committee is guided by the principles of:

- ✓ legality;
- ✓ objectivity;
- ✓ historical responsibility and impartiality;
- ✓ transparency;
- ✓ efficiency;
- ✓ availability.

Цели и мисия на Мандат 2012–2017 Goals and mission 2012–2017

IV. Ценности

Ценностите се основават на:

- ✓ недопускане увреждане интересите на Република България;
- ✓ обществено доверие и политическа необвързаност;
- ✓ колегиално начало и консенсус при вземане на решенията;
- ✓ ефективно и качествено обслужване интересите на гражданите;
- ✓ висока мотивация и развитие на кадровия потенциал.

V. Мисия

Мисията на Комисията е стриктно да изпълнява задълженията си по закон:

- ✓ да установява и обявява принадлежност към ДС и РС на БНА на български граждани, заемали или заемали публични длъжности, извършвали или извършващи публични дейности;
- ✓ да приключи попълването на Централизиран архив с документите на органите по чл. 1 от закона, съставени в периода от 9 септември 1944 г. до 16 юли 1991 г.;
- ✓ да осигури достъп до тези документи.

Комисията, в изпълнение на своята мисия, се стреми да прилага не единствено „буквата на закона“, но и „духа на закона“. Духа на закона тя открива във фразата „**Истината ни прави свободни**“. С дейността си Комисията се стреми да спомогне да бъдат прекъснати възможностите на задкулисно влияние, рекет и шантаж върху политическия живот посредством непочтена и нерегламентирана злоупотреба с документите на ДС и РС на БНА и по този начин да осигури правото на прозрачност на обществото да знае кой го управлява и кой гради неговите морални добродетели.

Следвайки тази мисия и през Мандат 2012 – 2017, основната задача, която си поставят членовете на Комисията, е **да повишат качеството на своята работа**. В по-тесен план това

IV. Values

Our values are founded on the concepts of:

- ✓ avoidance of damage to Bulgarian national interests;
- ✓ public trust and political neutrality;
- ✓ dialogue and consensus in decision-making;
- ✓ quality and efficiency of service to appropriately address the interests of citizens;
- ✓ high motivation and development of the staff's potential.

V. Mission

It is our mission to implement the strict requirements of the applicable law in terms of:

- ✓ determining and announcing affiliation to the SS and the intelligence services of the BNA of Bulgarian citizens former or present holders of public positions or persons who have, now or in the past, performed public service;
- ✓ completing the transfer of the documents of the bodies referred to in article 1 of the law composed in the period between 9 September 1944 and 16 July 1991 to the Centralized archive;
- ✓ ensuring access to these documents.

In performing its tasks, the Committee aims at obeying not only the letter of the law, but the spirit of the law as well. The spirit of the law is contained within the phrase '**The truth sets free**'. It is our goal to further reduce opportunities for behind the scene interference, string pulling and intimidation of political actors through foul play and intentional misuse of documents of the State Security and the BNA intelligence services for harmful purposes, thus ensuring transparency in the political arena and revealing the identity of those setting up the standards of morality in society.

Enhancing the performance of the Committee is essential, if the long-term objectives set by our institution are to be achieved. It has therefore been placed highest on the list of priorities for the 2012–

Цели и мисия на Мандат 2012–2017 Goals and mission 2012–2017

включва три приоритетни направления: архив, изследване и публичност на архивите и обслужване на граждани.

Централизиран архив

Задачата е да бъдат прибрани всички документи от органите по чл. 1 от закона и да бъде обработена и качена на електронен носител основната част от документите, съхранявани в Централизирания архив на Комисията, като **за целта бъде:**

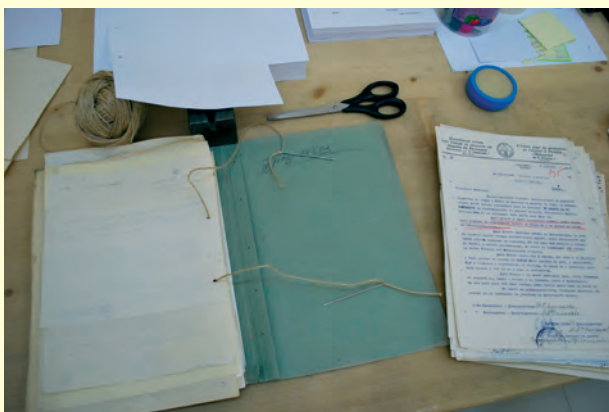
- ✓ извършено пълно окомплектоване на документите от Централизирания архив;
- ✓ завършен процесът по окончателното приемане на картотеките от Националната разузнавателна служба на Първо главно управление на ДС за сътрудници и обекти;

2017 mandate. Efforts will be narrowed down to three priorities: archives, research work, promotion of the archives and service to citizens.

Centralized archives

The task is to bring together the entire collections of documents of the bodies referred to in article 1 of the law, and to process and digitalize the bulk of documents stored at the Centralized archives of the Committee by:

- ✓ completing the Centralized archives as far as records allow;
- ✓ completing the transfer of card indexes of the National Intelligence Service at the First Head Directorate of the State Security relating to collaborators and operative targets;

*Обработване и реставрация на документи в сектор ДРЗА
Processing and restoration of documents at DRSA sector*

*Комисията разполага с най-съвременната техника за реставрация на архивни документи
The Committee has the most modern equipment for restoration of archival documents*

Цели и мисия на Мандат 2012–2017 Goals and mission 2012–2017

- ✓ завършен процесът по окончателното приемане на справочния апарат от Министерството на отбраната – Служба „Военна информация“;
- ✓ разгърнатата дейността по реставрация, дигитализация и застраховане на архивните документи.

Изследване и публичност на архивите

Основната задача на настоящия мандат е да изгради основите на един бъдещ Институт за национална памет, като пристъпи към изпълнението на следните задачи:

- ✓ Да продължи издаването на документални сборници от поредицата „Из архивите на ДС“ с публикуването на оригинални документи по обществено значими теми.
- ✓ Да стартира дейността по подготовката на изложби с образователно-информационен характер, в които документално и със снимков материал да се разкрива все по-цялостно картината около дейността на бившите тайни служби.
- ✓ Да се разшири мрежата от партньорства с държавни институции, неправителствени организации и академичната общност в реализирането на съвместни проекти.
- ✓ Да се концентрира дейността върху популяризиране на изследователските възможности, свързани с проучването и анализирането на документите, съхранявани в Централизирания архив на Комисията посредством нови и разнообразни инициативи.
- ✓ Да се развие публичната дейност в посока участие във все повече конференции и семинари у нас и в чужбина.
- ✓ Да се продължи традицията по организиране на международни конференции, в които изследователи да разискват съдържанието на архивните документи по дадена тема.
- ✓ Актуално поддържане информацията в интернет страницата на Комисията и стремеж към максимална публичност при реализирането на всяка дейност, свързана с изпълнението на закона.

Обслужване на граждани

Основната задача, свързана с разширяване възможностите за осигуряване на все по-ши-

- ✓ completing the transfer of the reference aids of the Military Information Office under the Ministry of Defense;
- ✓ carrying out restoration, digitalization and conservation activities with respect to the archives.

Research and publicity of the archives

It is this mandate's priority objective to shape the foundations of a future Institute for National Remembrance by taking forward to implementation the following tasks:

- ✓ carrying on the publication of documentary collections from the series *A Journey through the Archives of the State Security* by releasing declassified originals on topics of economic and social relevance.
- ✓ commencing preparation of education and public awareness exhibitions intended to present an overall picture of the methods and practices of the former secret services by way of photographs and text.
- ✓ extending the network of partnerships with state institutions, non-governmental organizations and the academia within the framework of joint projects.
- ✓ concentrating efforts on promoting the research, exploration and analysis of the documental heritage kept at the Centralized archives of the Committee through a variety of new initiatives.
- ✓ diversifying participation in a growing number of public events, conferences and seminars at home and abroad;
- ✓ upholding the tradition of organizing international conferences on a variety of topics reflected in documents from the archives.
- ✓ keeping the website of the Committee up to date and seeking maximum public exposure on every step of implementation of the applicable law.

Service to citizens

In pursue of added possibilities to further extend access to the documents of the State Security and

Цели и мисия на Мандат 2012–2017 Goals and mission 2012–2017

рок достъп до документите на Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, Комисията постави като свой приоритет и:

- ✓ оборудва нова, по-голяма, специализирана читалня, предназначена за работа на журналисти, изследователи и проучватели;
- ✓ доразви Вътрешните правила за работа на отдел „Обслужване на граждани“ по посока по-доброто изпълняване на дейността по осигуряването на достъп до документите на Централизирания архив на Комисията;
- ✓ създаде нова, по-гъвкава организация в дейността по обслужването на гражданите в изпълнение на стремежа към недопускане забавяне изпълнението на заведените преписки.

the intelligence services of the Bulgarian National Army to a wider audience, the Committee successfully achieved its priorities to:

- ✓ set up a new, better-equipped and more spacious reading room to meet the specialized purposes of journalists, researchers and fact finders;
- ✓ further elaborate the Internal rules of procedure of the Service to Citizens Department to enhance work performance and improve the availability of written recourses at the Centralized archives of the Committee;
- ✓ apply a new, more flexible approach to citizen service aiming to avoid delays in handling requests for access.

Комисията гостува в Кюстендил и в Стара Загора с временни приемни за граждани

The Committee visits Kyustendil and Stara Zagora with temporary receiving rooms for citizens

Издателска дейност

Publishing

В стремежа си към осигуряване на все по-голяма публичност на архивите на бившите тайни служби Комисията стартира с поредицата „Из архивите на ДС“ – документални сборници, включващи оригинални материали от фондовете на нейния Централизиран архив.

In an effort to provide more publicity of the archives of the former secret services, the Committee launched a series of issues “From the archives of the State Security” – documentary collections comprising documents from the funds of its Centralized archives.

Целта им е да запознаят обществото със съдържанието на тези документи, както и да облекчат изследователите в работата им с архивите на Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. Темите, по които се проучват архивите, са съобразени с обществен интерес и се утвърждават от Комисията. Документите се представят фототипно и подреждането им е подчинено на принципите на тематичния и хронологичния подбор. Сборниците включват най-значимите открити материали по изследваната тема, а останалият масив от издирени документи се публикува в отделни разширени електронни издания. Общо публикуваните досега архивни материали включват над 25 000 страници. В изпълнение на чл. 31, ал. 6 от закона, когато съдържанието на документите може съществено да наруши права и законни интереси на трети лица, то техните имена се заличават. До май 2015 г. комисията е издала 23 броя документални сборници от поредицата „Из архивите на ДС“:

It aims at familiarizing society with the content of these documents as well as facilitating researchers in their working with the archives of the State Security and the intelligence services of the Bulgarian National Army. The topics under which the archives have been researched comply with the public interest and are affirmed by the Committee. The documents are presented in prototypical style and their order is subject to the principles of thematic and chronological selection. The collections include the most significant documents on a certain topic researched and the rest of the documents found are published in a separate expanded electronic issues. The total number of pages of archival documents published so far exceeds 25,000. Pursuant to article 31, paragraph 6 of the Law, when the contents of the documents can seriously affect the rights and legitimate interests of third parties, their names are deleted. By May 2015 г. The Committee issued 23 documentary collections of the series of issues “From the archives of the State Security”:

*Представяне на документалния сборник „Държавна сигурност и „вражеските“ радиостанции“ в СУ „Св. Климент Охридски“
Presentation of the documentary collection 'State Security and the 'enemy' radio transmitters in Sofia University 'St. Kliment Ohridski'*

1. „КГБ и ДС – връзки и зависимости (1950–1991)“.
  2. „ДС – структура и основни документи“.
  3. „Международният тероризъм в досиетата на ДС“
  4. „Държавна сигурност и промените в България (септември 1944 – декември 1947)“.
  5. „Държавна сигурност – политическа полиция“.
  6. „Държавна сигурност и образованието (1944–1989)“.
  7. „Пражката пролет и Държавна сигурност“.
  8. „Държавна сигурност и краят на тоталитаризма“.
  9. „Военното разузнаване през комунизма“.
  10. „Еврейската общност в документите на Държавна сигурност“.
  11. „Държавна сигурност срещу граждански организации (1988–1990)“.
  12. „Държавна сигурност – Смяната на имената – Възродителният процес“ – в два тома.
  13. „Държавна сигурност и научно-техническото разузнаване“.
  14. „Държавна сигурност и „вражеските“ радиостанции“.
1. 'CGB and State Security – relations and dependencies(1950–1991)'.
2. 'State Security – structure and primary documents'.
3. 'International terrorism in the State Security files'.
4. 'State Security and the changes in Bulgaria (September 1944 – December 1947)'.
5. 'State Security – Political Police'.
6. 'State Security and education (1944–1989)'.
7. 'The Prague Spring and the State Security'.
8. 'The State Security and the end of Totalitarianism'.
9. 'Military Intelligence during Communism'.
10. 'The Jewish community and the documents of the State Security'.
11. 'State Security against civil organizations (1988–1990)'.
12. 'State Security – Changing names – the Revival Process' – in two volumes.
13. 'State Security and the scientific and technical intelligence'.
14. 'State Security and „the enemy“ transmitting stations'.

15. „Държавна сигурност и културно-историческото разузнаване (1970–1989)“.
  16. „Държавна сигурност и вражеските емигрантски организации (1945–1989)“.
  17. „Държавна сигурност – административни, принудителни и наказателни мерки“.
  18. „Държавна сигурност и политическите партии в България (1944–1949)“.
  19. „Държавна сигурност и спортът“, част I (*Олимпийското движение*) и част II (Ведомствен, масов, елитен).
  20. „Държавна сигурност и туризмът“.
  21. „Държавна сигурност и ЩАЗИ“.
  22. „Държавна сигурност и гранични войски“.
  23. „Държавна сигурност и офицерите от БНА (1944–1960)“.
15. ‘State Security and the cultural and historical intelligence (1970–1989)’.
  16. ‘State Security and the enemy immigrant organizations (1945–1989)’.
  17. ‘State Security - administrative, coercive and punitive measures’.
  18. ‘State Security and the political parties in Bulgaria (1944–1949)’.
  19. ‘State Security and sports ‘Part I (*The Olympic movement*) and ‘State Security and sports’, part II (departmental, mass and elite).
  20. ‘State Security and tourism’.
  21. ‘State Security and STASI’.
  22. ‘State Security and border troops’.
  23. ‘State Security and BNA officers (1944–1960)’.

Представяне на документалните сборници „Държавна сигурност и гранични войски“ и „Държавна сигурност и офицерите от БНА (1944–1960)“ в Регионалния исторически музей - Стара Загора

Presentation of the documentary collections ‘State Security and border troops’ and ‘State Security and BNA officers (1944–1960)’ at the Regional Historical Museum–Stara Zagora

Партньорства

В своята дейност Комисията залага на откритост и сътрудничество с държавни институции, неправителствени и обществени организации. Провежда множество представителни международни конференции, а членовете ѝ регулярно участват в научни форуми, дискусии и събития у нас и в чужбина. Комисията дава трибуна на изследователи и общественици да анализират дейността на бившите тайни служби през призмата на съхраняваните от нея документи. Създадено е тясно сътрудничество с академичната общност. Подписани са двустранни споразумения за съвместна дейност по проучване и анализиране на документите със Софийския университет, с Държавна агенция „Архиви“, с Института за изследване на близкото минало. Комисията, СУ „Св. Климент Охридски“ и ДА „Архиви“ стартираха съвместен проект под надслов „**Бъдеще чрез миналото**“. Първата голяма проява в рамките на тази инициатива бе издаването на документалния сборник „**Десталинизацията – дилемата на едно противоречиво десетилетие (1953-1964)**“.

В рамките на проекта бе организирана научна конференция на същата тема с участието на студенти, научни работници и преподаватели. По време на президентската инициатива „25 години свободна България“ бе експонирана подготвената от Комисията и Държавна агенция „Архиви“ изложба на същата тема.

Partnerships

The Committee has taken it upon itself to conduct its work in the spirit of openness and in cooperation with state institutions, non-governmental and public organizations. While the Committee is a frequent promoter of a rich variety of representative international conferences, its members are regular participants in scientific forums, discussions and events home and abroad. The Committee has set up a platform for researchers and opinion-makers to investigate the legacy of the former secret services in the light of the documentary evidence it left behind. A significant aspect of the Committee's activities is the close cooperation with the academia. Bilateral agreements for collaboration in research work and joint analysis of the documents of the archives have been signed with the Sofia University, the Archives State Agency, and the Institute for Examination of the Recent Past. The Committee, Sofia University 'St. Kliment Ohridski' and the Archives State Agency initiated a joint project entitled '**Future through the Past**'. The first significant event within this initiative was the issue of the documentary collection '**Decentralization – the dilemma of a controversial decade (1953-1964)**'.

Студенти от СУ „Св. Климент Охридски“ на представянето на сборника „Десталинизацията – дилемата на едно противоречиво десетилетие (1953-1964)“

Students from Sofia University 'St. Kliment Ohridski' at the presentation of the collection 'Decentralization – the dilemma of a controversial decade (1953-1964)'

An academic conference was organized under the project on the same theme with the participation of students, researchers and lecturers.

An exhibition on the same theme was presented under the presidential initiative '25 years free Bulgaria' prepared by the Committee and the Archives State Agency.

*Откриване на изложбата „Десталинизацията – дилемата на едно противоречиво десетилетие (1953-1964)“, октомври 2014 г.
Opening of the exhibition 'Decentralization – the dilemma of a controversial decade (1953-1964)', October 2014*

*Ваня Жекова, член на Комисията, и журналистът Христо Христов обсъждат изложбата
Vanya Zhekova, a member of the Committee and the journalist Hristo Hristov discussing the exhibition*

Интерес към изложбата бе проявен и от Регионалния исторически музей в Стара Загора, където тя бе експонирана през април и май 2015 г.

В партньорство със Софийския университет Комисията се включи в стажантската програма „Студентски практики“, финансирана от ОП „Развитие на човешките ресурси“ и съфинансирана от „Европейския социален фонд“ и с участието на студенти издаде документалния сборник „ДС и спортът“ в два тома. Представянето им бе съпътствано с академична дискусия по темата като трета поредна проява на инициативата „Бъдеще чрез миналото“.

The Regional Historical Museum in Stara Zagora also showed interest in the exhibition and it was presented there in May 2015.

In partnership with Sofia University the Committee took part in the traineeship program “Student Practices” financed under Operational Program ‘Development of human resources’ and co-financed by the European Social Fund and with the involvement of students issued the documentary collection ‘State Security and sports’ in two volumes. The presentation was accompanied by an academic discussion on the theme as a third event in a row of the initiative ‘Future through past’.

*Студенти на представянето на документалния сборник „ДС и спортът“
Students during the presentation of the documentary collection ‘State Security and sports’*

Партньорства Partnerships

Популяризирането на дейността на Комисията сред младите хора е неин приоритет. Сви-детелство за това са и многобройните прояви с участието на студенти.

*Председателят на Комисията Евтим Костадинов след публична дискусия със студенти от Юридическия факултет на УНСС
The Chairperson of the Committee Evtim Kostadinov after a public discussion with students from the Law Faculty of University of National and World Economy*

The popularization of the activities of the Committee among young people is its priority. The organization numerous events with the participation of students is evidence of this.

*Среща на студенти от Историческия факултет на СУ със секретаря на Комисията Мариана Даракчиева
At a meeting of the students from the Historical Faculty of Sofia University with Mariana Darakchieva, Secretary of the Committee*

*Стипендианти на фондация „Конрад Аденауер“, ръководена от нейния председател г-р Марко Арнтг (между Евтим Костадинов и Айруш Хаджи), на посещение в архива на Комисията, април 2014 г.
Scholarship students of the foundation 'Conrad Adenauer', managed by its president Marko Arndt, PhD (between Evtim Kostadinov and Ayrush Hadzhi) visiting the archives of the Committee, April 2014.*

*Залата на Българския културен център в Берлин се оказва тясна при представянето на документалния филм за Комисията „Досието на ДС“, февруари 2015 г.
The hall of the Bulgarian cultural centre in Berlin appeared to be narrow at the presentation of the Committee's documentary 'The dossiers of SS', February 2015.*

Международна дейност

Още със създаването си Комисията за разкриване на архивните документи на комунистическите тайни служби в България предизвика широк международен интерес. Съвместно с партньорите си от бившите Източноевропейски държави на 16 декември 2008 г. Комисията участва в учредяването на Европейската мрежа за съхранение на архивите (EMCA), включваща 7 държави-членки (България, Германия, Полша, Румъния, Словакия, Унгария и Чехия) и 4 държави-наблюдателки (Естония, Латвия, Литва и Словения). Чрез мрежата, държавите-членки все повече акцентират върху значението за обществото на отварянето на досиетата, на правнонормирания достъп до тях и на независимата научноизследователска дейност.

International activities

Since its establishment the Commission for disclosing of documents of the communist secret services in Bulgaria sparked widespread international interest. Together with its partners from the former East-European countries on 16 December 2008 the Committee participated in the establishment of the European Network of Official Authorities in Charge of the Secret Police Files including 7 member states (Bulgaria, Germany, Poland, Romania, Slovakia, Hungary and the Czech Republic) and 4 observer countries (Estonia, Latvia, Lithuania and Slovenia). Through the network, the member states put more and more focus on the significance for the society of opening the dossiers, on the legally regulated access to them and on the independent scientific and research work.

По време на подписването на „Европейската мрежа“, Берлин, 16 декември 2008 г. В средата Мариане Биртлер, пълномощник на правителството за документите на ГДР – ЩАЗИ, в края вдясно Евтим Костадинов, председател на българската Комисия

During the signing of „European Network“, Berlin, 16 December 2008; a representative for the government for the GDR – STASI, to the right at the end Evtim Kostadinov, Chairperson of the Bulgarian Committee

В периода юли 2011 г. – февруари 2012 г. КРДОПБГДСРСБНА оглави председателството на Европейската мрежа за съхранение на архивите. В рамките на това председателство бе проведено председателско заседание и организирана конференция на тема: „Международният тероризъм в документите на комунистическите тайни служби“.

Within July 2011 and February 2012 CDDAABCS-SISBNA headed the chairmanship of the European Network for Preservation of Archives. Within the framework of this chairmanship a meeting was held and a conference took place under the title: 'The international terrorism and the documents of the Communist Secret Services'.

Международна дейност International activities

*Председателско заседание на Европейската мрежа за съхранение на архивите в България с участие на ръководителите на 7-те партньорски организации, ноември 2011 г.
Chairmen's meeting of the European Network of Official Authorities in Charge of the Secret Police Files in Bulgaria, with the participation of the heads of the 7 partnering organizations in November 2011*

Конференцията „Международният тероризъм в документите на комунистическите тайни служби“ по време на българското председателство на ЕМСА, ноември 2011 г.

The conference 'The international terrorism in the documents of the communist Secret Services' during the Bulgarian chairmanship of European Network of Official Authorities in Charge of the Secret Police Files, November 2011

Основната задача на Комисията през Мандат 2012-2017 е в международната си дейност и в бъдеще да продължи сътрудничеството с партньорските организации от Европейската мрежа за съхранение на архивите и да участва активно в общите инициативи, като отново кандидатства за поемане на председателството на ЕМСА, което се извършва на ротационен принцип. Комисията си е поставила за цел:

The principal task of the Committee during 2012-2017, within the scope of its international activities, is to continue its cooperation with the partnering organizations from the European Network of Official Authorities in Charge of the Secret Police Files and to participate actively in the joint initiatives by reapplying for the chairmanship, which is done on a rotating basis:

✓ To participate in the research activities of the

Международна дейност International activities

- ✓ да участва в изследователската дейност на партньорските организации;
- ✓ да работи по съвместни проекти;
- ✓ да участва в публични форуми, организирани от чуждестранните партньорски организации от мрежата;
- ✓ членове от Комисията да участват с изказвания в международни научни форуми;
- ✓ да разширява възможностите за международно сътрудничество и с други държави, които не са членки в EMCA.

- partnering organization;
- ✓ To work on joint projects;
- ✓ To participate in public forums organized by the foreign partnering organizations from the network;
- ✓ The Committee's members to deliver speeches at international scientific forums;
- ✓ To expand the opportunities for cooperation with other states not being members of European Network of Official Authorities in Charge of the Secret Police Files as well.

Председателски съвет на EMCA, Прага, 2013 г.
Presidents meeting of European Network of Official Authorities in Charge of the Secret Police Files, Prague 2013

Международна конференция на тема: „Преходът в Източна Европа през документите на комунистическите тайни служби“, София, 2013 г.
International conference on: 'The transition period in Eastern Europe in the documents of the communist Secret Services', Sofia 2013

Международна научна конференция „Евреите в Източна Европа и Съветският съюз по време на Втората световна война и Студената война (1939-1989)“, ноември 2012 г.
International scientific conference 'Jews in Eastern Europe and the Soviet Union during World War II and the Cold War (1939-1989)' November 2012

Международна дейност International activities

Конференция „Преходът в Източна Европа през документите на комунистическите тайни служби“, София, 2013 г.
Conference 'The transition period in Eastern Europe through the documents of the communist Secret Services', Sofia 2013

Международна конференция „Как да се справим с миналото, гледайки в бъдещето“, ноември 2014 г.
International conference 'How to deal with the past looking to the future' November 2014

Международна дейност International activities

*Посещение на китайска делегация, 2010 г.
Visit of the Chinese delegation, 2010*

*Украинска делегация на среща с членове на Комисията, юли 2012 г.
Ukrainian delegation, at a meeting with the Committee members, July 2012*

*Представители на Германската федерална фондация за преоценка диктатурата на ГЕСП на посещение в Централизирания архив на Комисията в Баня, юни 2013 г.
Representatives of the German Federal Foundation for the reevaluation of the dictatorship of the Socialist Unity Party in Germany visiting the centralized archive of the Committee in Bankya, June 2013*

Следвайки своите цели, свързани с международното сътрудничество, Комисията редовно се включва в инициативи, провеждани в Европейския парламент, свързани с прочита на историята на комунистическото минало. В рам-

Following its goals with regard to the international cooperation, the Committee takes part in initiatives held at the European Parliament and related to the reading of the history of the communist past on a regular basis. Within the framework of the inter-

Международна дейност International activities

ките на международната конференция „Бъдещето на НАТО“, проведена в София по повод десетгодишнината от членството на Република България в Атлантическия алианс, Комисията участва в организираната в София международна конференция и се присъедини към нов изследователски документален проект: „Принос към историята на НАТО, видяна чрез архивите на Варшавския пакт“, като за целта подготвя специален документален сборник.

national conference 'The future of NATO' held in Sofia on the occasion of the tenth anniversary of Bulgaria's membership in the Atlantic Alliance the Committee took part in the international conference organized in Sofia and joined a new documentary research project 'Contribution to NATO's history seen through the archives of the Warsaw Pact' and is now preparing for that purpose a special documentary collection.

Председателят на Комисията Евтим Костадинов и Андрей Мурару, президент на Института за разследване на комунистическите престъпления и паметта на румънското изгнание, при подписване на Споразумение за сътрудничество, ноември 2013 г.

The Chairperson of the Committee Evtim Kostadinov and Andrei Muraru, president of the Institute for the Investigation of Communist Crimes and the Memory of Romanian Exile on signing the Cooperation Agreement in November 2013

THE COMMITTEE

www.comdos.bg

Contacts
BG EN

Home

Search

for Disclosing the Documents and Announcing Affiliation
of Bulgarian Citizens to the State Security
and the Intelligence Services of the Bulgarian National Army

Looking back and forward on the way
2012–2017